

WIADOMOŚCI BANKU POLSKIEGO

(Drukowane jako rękopis).

Rok III.

WARSZAWA, DNIA 30 STYCZNIA 1926 R.

Nr. 2.

TREŚĆ:

Ruch służbowy	str. 7	Weksle miejscowe zdyskontowane i zainkasowane w roku 1925	str. 10
Przyjmowanie wpłat na rachunki lorowe tylko biletami bankowymi	" 7	Weksle zamiejscowe nadesłane i zainkasowane w roku 1925	" 11
Wycofanie z obiegu 10-markowych biletów Banku Rentowego	" 7	Wykaz obrotów w Zastępstwach za rok 1925	" 12
Falsyfikaty 5-złotowych biletów zdawkowych	" 8	Stabilizacja franka belgijskiego	" 14
Uzupełnienie spisu telefonów Banku Polskiego	" 8	Obieg pieniężny, kredyt dyskontowy i pokrycie kruszcowe biletów Banku Polskiego	" 16
Wykorzystanie przez kasy skarbowe pozostałości kredytu dotacyjnego z poprzedniego okresu	" 9	Wpływy z danin publicznych i monopolów w 1925 r.	" 17
Zwolnienie od opłaty stempłowej weksli wystawionych lub akceptowanych przez przedsiębiorstwa państwowe o charakterze zarobkowym	" 9	Izby Rozrachunkowe	" 17
Zmiany w urzędowej stopie dyskontowej	" 9	Obroty na giełdzie pieniężnej w Warszawie	" 18
		Szczegółowe zestawienie rodzajów transakcji w odsetkach	" 18

Ruch służbowy.

Przeniesienia.

Kazimierz Cybulski, Zastępca Dyrektora Oddziału w Kielcach, na równorzędne stanowisko do Oddziału w Włocławku; Leon Kliks, Zastępca Dyrektora Oddziału w Grodnie, do Oddziału w Lesznie.

Nominacje.

Stefan Bielik, urzędnik Centrali w Warszawie, mianowany Zastępcą Naczelnika Centralnej Księgowości; Karol Chowaniec, urzędnik Oddziału w Lesznie, mianowany Zastępcą Dyrektora Oddziału w Grodnie.

Przyjmowanie wpłat na rachunki lorowe tylko biletami bankowymi.

(Dział XII Spisu Okólników).

W ustępie trzecim Okólnika Nr. 59 z dnia 16 lipca 1925 r. polecono Oddziałom przyjmować wszelkie wpłaty, niestanowiące regulowania zobowiązań wobec Banku, tylko biletami bankowymi. Ponieważ wpłaty na rachunki lorowe odpowiadają w zupełności powyższemu zastrzeżeniu, oraz ze względu na to, że korespondenci zagraniczni mogą swą wierzytelnością lorową dysponować dowolnie zagranicą lub żądać wzamian odpowiedniej sumy w dewizach i walutach, a że Bank Polski sprzedaje wyłącznie za banknoty, wobec tego nie należy przyjmować bilonu i biletów zdawkowych jako wpłat na rzecz rachunków.

Wycofanie z obiegu 10-markowych biletów Banku Rentowego.

(Dział XII Spisu Okólników).

Niniejszym zawiadamia się, że bilety Banku Rentowego (Rentenbankscheine) z datą 1 listopada 1923 r. wartości nominalnej 10 marek rentowych przestały być prawnym środkiem płatniczym z dniem 1 stycznia 1926 r. Do dnia 30 kwietnia 1926 r. bilety te mogą być wymieniane w Banku Rzeszy.

W związku z powyższym należy wstrzymać skup wymienionych biletów, a posiadane przez Oddział natychmiast przesłać do Oddziału Głównego.

Falsyfikaty 5-złotowych biletów zdawkowych.

(Dział XII Spisu Okólników).

Poniżej przytacza się okólnik Państwowych Zakładów Graficznych z opisem falsyfikatów biletów zdawkowych 5-cio złotych emisji 1. V. 1925 r.

CECHY OGÓLNE.

Falsyfikat wykonany na papierze odmiennym.

Znak wodny, od słabo widocznego do wyrazistego, fałszerze wykonali sposobem tuszczowym.

Kolory farb odmiennie w swych odcieniach.

Falsyfikat w wykonaniu graficznym jest względnie dobrze odtworzony.

Fałszerze posługiwali się przy wykonywaniu falsyfikatu maszynami.

CECHY SZCZEGÓLNE.

Numeracja na falsyfikatach jest wykonana w kolorze czarnym w odcieniu szarym, podczas gdy w autentycznych banknotach — intensywnie czarnym.

Rysunek strony przedniej i odwrotnej w kolorze zielonym wykonany jest w grubych liniach, skutkiem czego w wielu miejscach linie te zlewają się, tworząc całość mało wyrazistą.

Rysunek medaljonu strony przedniej — zamazany; snop i sierp jak również i napis w medaljonie „5 ^{PIĘĆ} ZŁOTYCH 5“ prawie niewidoczny i nieczytelny.

Orzeł str. odwr. mało wyrazisty.

W medaljonie, w którym umieszczony jest orzeł, linie tła w kolorze zielonym są nieostre, po-przerywane.

Tło obu stron w kolorze cielistym wykonane odmiennie, liniami grubsze.

Napisy — grubsze o konturach nieostrych.

CZĘŚĆ II-ga (poufna).

Prócz cech wymienionych powyżej, w rozpoznawaniu falsyfikatów należy się kierować następującymi szczegółami:

- 1) Papier bielszy niż w biletach zdawkowych autentycznych — w odcieniu sinawym.
- 2) Na stronie odwrotnej w środkowej części ramki u góry i u dołu biletu zdawkowego znajdują się owale zakreskowane pionowymi liniami
w autentycznych biletach zdawkowych kresek jest naprzemian 10 i 5,
w falsyfikach — u góry 8 i 4, u dołu 9 i 5.
- 3) Cieniowanie cyfr „5“ w narożach obu stron jest nikłe.

U W A G A: 1) Uprasza się o nieogłaszanie w pismach części 2-ej opisu.

2) W razie zakwestjonowania biletu zdawkowego, po spisaniu protokołu, należy przesłać bilet zdawkowy do ekspertyzy do Państwowych Zakładów Graficznych w Warszawie.

Kierownik
Ekspertyzy P. Z. G.

St. Szymankiewicz

Dyrektor Państwowych
Zakładów Graficznych

A. Tupalski

Zakwestjonowane w Oddziałach 5-złotowe bilety zdawkowe należy przysyłać normalnie do Skarbcza Emisyjnego, który skieruje je następnie do Państwowych Zakładów Graficznych.

Uzupełnienie spisu telefonów Banku Polskiego.

Oddział w Łomży posiada obecnie dwa aparaty telefoniczne, a mianowicie: w sali operacyjnej i w gabinecie Dyrektora Nr. 35, zaś w mieszkaniu jego Nr. 160.

Aparat Nr. 35 jest czynny tylko w godzinach biurowych, natomiast aparat Nr. 160 w godzinach pozabiurowych i w nocy.

Oba aparaty mogą być łączone z Warszawą i z Oddziałami.

Wykorzystanie przez kasy skarbowe pozostałości kredytu dotacyjnego z poprzedniego okresu.

(Dział VIII Spisu Okólników).

W przesyłanych Oddziałom periodycznych zawiadomieniach o ustaleniu przez Ministerstwo Skarbu maksymalnych kwot, jakie mogą być wypłacane kasom skarbowym tytułem zasiłku na podstawie czeków dotacyjnych w ściśle podanych okresach, zamieszcza się zawsze uwagę, że „gdyby przyznany zasiłek nie został wyczerpany czekami dotacyjnymi w oznaczonym czasie, może kasa skarbową nawet po upływie tego terminu wykorzystać resztę przyznanej dotacji.” Brzmienie przytoczonego zdania jest różnorodnie interpretowane, co powoduje zbyteczną korespondencję. Ażeby temu zapobiec, wyjaśnia się, że Ministerstwo Skarbu wydało okólną pismo L. D. K. 5082/25/WAK z dnia 9 grudnia 1925 r. do wszystkich Izb Skarbowych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Skarbowy) w Katowicach, w myśl którego kasy skarbowe mogą podnosić resztę zasiłku pozostałego z bezpośrednio poprzedzającego okresu dotacyjnego tylko w wyjątkowych wypadkach, żadną zaś miarą z odleglejszych okresów dotacyjnych.

Zwolnienie od opłaty stemplowej weksli wystawionych lub akceptowanych przez przedsiębiorstwa państwowe o charakterze zarobkowym.

(Dział IV Spisu Okólników).

Z powodu powstających często wątpliwości, czy przedsiębiorstwom państwowym o charakterze zarobkowym przysługuje przywilej zwolnienia od opłat stemplowych na wekslach przez nie wystawionych lub akceptowanych, przytacza się poniżej pismo Ministerstwa Skarbu z dnia 30 listopada 1925 r. Nr. DPO/7971/VII/25, wyjaśniające daną kwestję:

„1. Przedsiębiorstwa państwowe o charakterze zarobkowym, będące odrębnymi osobami prawnymi, należy również uważać za „instytucje państwowe”, o których mowa w art. 1 ustępie ostatnim ustawy z dnia 26 października 1921 r. o opłatach stemplowych od weksli (Dz. U. R. P. z 1922 r. Nr. 38, poz. 313) i w § 3, ustępie ostatnim niemieckiej ustawy stemplowej od weksli z dnia 21 lipca 1909 r. (Dz. Pr. str. 825) w brzmieniu ustalonym w § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 19 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 514), a tem samem weksle, wystawione lub akceptowane przez te przedsiębiorstwa są wolne od opłat stemplowych;

2. do przedsiębiorstw powyższego rodzaju należą:

- a) Polska Agencja Telegraficzna (rozp. Prezydenta Rz. P. z dnia 26 czerwca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 547),
- b) Monitor Polski (rozp. Prezydenta Rz. P. z dnia 26 czerwca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 546),
- c) Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Chorzowie (rozp. Prezydenta Rz. P. z dnia 28 czerwca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 568),
- d) Państwowe Zakłady Wodociągowe na Górnym Śląsku (rozp. Prezydenta Rz. P. z dnia 28 czerwca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 569). ”

Zmiany w urzędowej stopie dyskontowej,

które zgodnie z Okólnikiem Nr. 14 z dnia 19. II. 1925 r. należy odnotować w „Wiadomościach Banku Polskiego“ Nr. 24 z dnia 31 grudnia 1925 r. str. 227:

W. M. Gdańsk.	z 9%	na 8%	od d. 19. I. 1926 r.
Austrja	z 9%	na 8%	od d. 27. I. 1926 r.

WEKSLE MIEJSCOWE ZDYSKONTOWANE I ZAINKASOWANE
w roku 1925.

ODDZIAŁY	Stan w dniu 31 grudnia 1924 r.			W r o k u 1 9 2 5						Stan w dniu 31 grudnia 1925 r.		
				zdyskontowano		zainkasowano						
	sztuk	złotych		sztuk	złotych	sztuk	złotych			sztuk	złotych	
Warszawa . . .	38.521	63,971.057	95	295.819	411,696.110	09	291.460	400,618.002	82	42.880	75,049.165	22
Białystok . . .	466	283.745	02	2.323	1,422.025	04	2.619	1,550.001	79	170	155.768	27
Bielsko	2.660	2,057.436	78	16.984	12,006.073	11	17.820	12,775.406	10	1.824	1,283.103	79
Brześć n/B. . .	423	116.351	47	7.378	1,669.900	31	7.277	1,617.490	70	524	163.761	08
Bydgoszcz . . .	2.172	2,642.983	26	18.819	15,410.477	31	18.272	16,168.499	70	2.719	2,884.960	87
Częstochowa . .	2.008	1,088.593	11	24.488	6,726.411	03	24.213	7,153.098	02	2.283	661.906	12
Drohobycz . . .	1.219	730.671	32	10.281	6,010.843	42	10.916	6,298.010	36	584	443.504	38
Gniezno	298	181.985	68	4.925	3,019.494	39	4.357	2,814.485	17	866	386.994	90
Grodno	473	210.934	24	4.954	2,005.445	31	5.236	2,083.403	83	191	132.970	72
Grudziądz . . .	1.171	886.536	83	15.349	12,276.943	08	13.954	11,127.923	64	2.566	2,035.556	27
Inowrocław . . .	282	303.019	23	3.074	3,338.199	34	2.871	3,194.825	35	485	445.393	22
Jarosław	78	43.783	65	963	909.557	33	895	748.708	48	146	204.637	50
Jasło	315	203.177	26	3.062	1,936.263	74	2.828	1,760.116	47	549	379.324	53
Kalisz	679	474.693	09	6.832	3,966.569	86	6.674	3,972.147	39	837	469.115	56
Katowice	903	10,138.552	22	9.486	43,269.021	61	8.896	45,314.954	86	1.493	8,092.618	97
Kielce	889	841.715	22	7.015	6,013.572	64	6.965	6,108.524	11	939	746.763	75
Kołomyja	717	421.512	31	4.071	1,993.445	63	4.392	2,218.230	21	396	196.727	73
Kraków	7.191	7,301.001	26	56.783	52,597.643	14	53.746	49,575.896	63	10.228	10,322.747	77
Królewska Huta	554	1,394.660	76	8.369	20,606.709	34	7.712	17,713.932	46	1.211	4,287.437	64
Leszno	158	169.789	70	1.741	1,884.462	41	1.554	1,717.752	39	345	336.499	72
Lidzbark	—	—	—	894	403.770	79	377	154.648	36	517	249.122	43
Lublin	1.829	1,874.881	71	12.751	11,526.831	98	13.009	11,980.168	23	1.571	1,421.545	46
Lwów	14.712	14,982.366	17	85.970	83,945.289	99	84.497	81,612.135	33	16.185	17,315.520	83
Łomża	189	150.154	50	2.257	1,679.169	—	2.046	1,568.707	56	400	260.615	94
Łódź	10.133	7,713.425	74	93.572	59,322.878	41	94.823	59,972.572	69	8.882	7,063.731	46
Luck	—	—	—	1.073	416.241	22	958	352.565	17	115	63.676	05
Nowy Sącz	35	53.510	—	553	425.560	70	521	426.512	27	67	52.558	43
Ostrów	341	323.550	63	3.465	3,017.495	86	3.365	2,943.767	19	441	397.279	30
Piotrków	1.333	722.968	07	15.579	7,527.194	96	15.442	7,432.979	40	1.470	817.183	63
Płock	213	277.477	44	2.744	2,538.837	35	2.562	2,469.827	29	395	346.487	50
Poznań	14.997	30,378.730	24	111.777	205,152.630	89	107.381	192,698.361	91	19.393	42,832.999	22
Przemyśl	386	255.032	23	4.342	1,851.726	71	4.450	1,944.978	53	278	161.780	41
Radom	3.073	1,434.576	66	21.789	9,244.077	49	22.418	9,722.099	30	2.444	956.554	85
Równe	738	607.420	49	4.479	3,195.375	98	4.877	3,494.926	97	340	307.869	50
Rybnik	69	58.826	46	1.198	826.711	14	1.159	834.611	10	108	50.926	50
Rzeszów	345	404.344	12	2.517	2,580.900	38	2.280	2,330.604	52	582	654.639	98
Siedlce	167	135.656	—	1.698	1,744.816	50	1.775	1,761.511	50	90	118.961	—
Sosnowiec	809	1,294.210	38	7.176	4,794.325	63	7.311	5,063.715	69	674	1,024.820	32
Stanisławów . . .	744	542.409	05	5.431	2,990.429	90	5.392	3,067.199	—	783	465.639	95
Starogard	177	192.856	43	1.261	1,337.230	81	1.252	1,375.967	97	186	154.119	27
Suwałki	348	87.606	95	3.251	714.112	45	3.386	737.893	27	213	63.826	13
Tarnopol	241	110.676	38	1.414	706.975	07	1.392	687.699	45	263	129.952	—
Tarnów	460	200.376	22	2.924	1,006.179	04	2.886	1,060.637	41	498	145.917	85
Tczew	141	167.119	13	1.219	972.320	42	1.252	1,037.760	70	108	101.678	85
Toruń	167	96.559	38	2.267	1,120.649	96	2.120	1,054.808	11	314	162.401	23
Tomaszów Maz.	1.020	812.741	03	11.496	8,200.878	28	11.129	7,880.981	76	1.387	1,132.637	55
Wejherowo	149	97.297	10	806	585.238	96	858	616.871	14	97	66.664	92
Wilno	5.544	2,536.443	98	45.375	23,128.573	19	45.968	22,667.115	14	4.951	2,997.902	03
Włocławek	846	424.304	99	8.168	4,175.510	86	8.222	4,058.366	09	792	531.449	76
Razem . . .	120.383	159,397.726	84	960.162	1,054,892.102	05	945.765	1,025,551.408	53	134.780	188,738.420	36

WEKSLE ZAMIEJSCOWE NADEŚLANE I ZAINKASOWANE W ROKU 1925.

ODDZIAŁY	Stan portfeli w dniu 31 grudnia 1924 r.		W r o k u 1 9 2 5				Stan portfeli w dniu 31 grudnia 1925 r.		Weksle znajdujące się w dniu 31 grudnia 1925 r. w drodze		Stan ogólny łącznie z weksłami znajdującymi się w drodze					
	sztuk	złoty	Nadesłano		Zainkasowano, względnie odesłano celem wykupu		sztuk	złoty	sztuk	złoty	sztuk	złoty				
			sztuk	złoty	sztuk	złoty										
Warszawa	23.199	19,896.072	12	12	225.708	167,368.677	59	222.453	162,142.821	98	26.454	25,121.927	73	27.123	25,538.476	73
Białystok	2.428	858.287	58	58	22.933	7,637.767	53	23.419	7,889.629	10	1.942	626.426	01	1.942	680.023	69
Bielsko	1.433	1,067.163	38	38	29.968	13,983.767	41	29.766	14,225.330	34	1.635	825.600	45	1.635	937.526	44
Brześć n/B.	4.071	1,143.747	29	29	37.688	10,894.590	14	39.503	11,378.669	06	2.256	659.668	37	66	687.172	16
Bzysgoszcz	3.224	2,015.842	56	56	34.743	18,809.290	69	34.255	18,497.420	18	3.712	2,327.713	07	151	2,427.623	94
Częstochowa	2.604	1,394.223	43	43	34.936	13,369.713	80	34.875	13,664.731	64	2.665	1,099.210	59	105	1,401.194	18
Drohobycz	1.611	580.460	57	57	15.693	4,620.042	41	15.397	4,631.536	48	1.907	568.966	50	72	595.213	70
Gniezno	796	610.448	37	37	8.429	3,965.174	84	8.193	4,118.677	89	1.032	456.945	32	34	470.624	49
Grodno	1.833	621.989	31	31	20.784	6,379.288	95	21.223	6,617.256	42	1.394	384.021	84	116	427.975	92
Grudziądz	1.596	921.455	70	70	17.323	9,061.466	70	16.957	8,862.055	08	1.962	1,120.867	32	108	1,184.825	91
Inowrocław	952	942.606	73	73	11.478	8,425.309	84	10.928	8,356.246	04	1.502	1,031.670	53	36	1,048.560	03
Jarosław	782	293.938	67	67	6.522	1,847.066	83	6.614	1,932.966	50	690	208.039	—	14	213.452	98
Jasło	500	194.376	39	39	5.597	1,860.650	69	5.393	1,825.635	02	704	229.392	06	31	236.270	87
Kalisz	2.958	1,587.545	69	69	33.169	13,105.813	54	32.519	12,996.821	74	3.608	1,696.537	49	113	1,747.404	24
Katowice	1.332	2,740.672	74	74	30.855	32,488.104	78	29.862	33,113.989	80	2.325	2,114.787	72	250	2,312.950	70
Kielce	2.400	1,114.757	64	64	24.263	9,984.018	53	24.403	10,013.736	13	2.260	1,085.040	04	93	1,132.083	73
Kolomyja	845	260.788	42	42	10.333	2,937.751	85	10.174	2,931.240	—	1.004	287.300	27	49	302.269	57
Kraków	8.097	5,920.409	87	87	73.845	45,785.116	93	72.596	44,877.788	62	9.346	6,827.738	18	161	6,920.735	10
Królewska Huta	431	2,198.925	92	92	13.076	21,299.031	42	12.507	21,791.414	78	1.000	1,705.542	56	73	1,789.160	46
Leszno	525	328.760	15	15	8.452	4,132.828	45	7.723	3,741.567	08	1.254	720.021	52	53	740.022	25
Lidzbark	—	—	—	—	3.625	1,416.960	03	2.867	1,071.293	53	758	345.666	50	14	351.168	25
Lublin	6.313	3,183.701	31	31	54.330	24,957.855	42	55.993	25,221.733	70	4.650	2,919.823	03	95	2,968.203	63
Lwów	8.562	5,081.032	65	65	101.546	51,959.430	94	98.972	50,500.122	43	11.136	6,540.341	16	626	6,869.311	22
Łomża	657	273.275	47	47	9.122	3,007.806	63	8.903	2,949.420	64	876	331.661	46	18	340.380	96
Łódź	10.551	6,708.855	74	74	107.076	53,920.027	57	108.796	54,677.346	96	8.831	5,951.536	35	423	6,171.887	47
Łuck	—	—	—	—	10.088	2,870.037	20	9.341	2,657.244	93	747	212.792	27	23	218.678	68
Nowy Sącz	869	292.217	74	74	9.426	2,843.667	26	9.492	2,885.089	74	803	250.795	26	23	256.141	63
Ostrów	784	715.202	15	15	8.801	6,732.807	69	8.227	6,422.624	01	1.358	1,025.385	83	22	1,038.466	85
Piotrków	1.753	807.157	18	18	19.518	7,129.260	42	19.591	7,256.406	93	1.680	680.010	67	35	689.635	87
Płock	619	371.018	06	06	8.283	3,845.237	13	7.988	3,775.243	33	914	441.011	86	51	459.871	15
Poznań	8.589	10,680.090	49	49	94.853	89,029.352	94	90.710	86,392.040	56	12.732	13,317.402	87	361	13,640.133	45
Przemysł	2.098	669.481	64	64	21.158	5,907.001	18	21.001	5,904.371	37	2.255	672.111	45	71	691.026	32
Radom	3.792	1,902.928	24	24	37.768	15,506.052	76	38.024	15,667.484	97	3.536	1,741.496	03	80	1,770.096	55
Równe	5.156	1,666.751	59	59	35.364	12,449.260	18	38.201	12,977.878	66	2.319	1,138.153	11	157	1,216.511	87
Rybnik	172	173.030	30	30	3.472	2,193.722	22	3.274	2,057.070	69	370	309.681	83	6	312.751	83
Rzeszów	1.689	779.052	85	85	21.975	8,571.391	92	21.592	8,564.561	84	2.072	785.882	93	47	796.569	84
Siedlce	1.115	672.632	03	03	9.024	4,613.691	83	9.202	4,651.421	98	937	634.901	88	37	659.320	88
Sosnowiec	3.089	1,943.858	54	54	33.496	15,515.597	71	34.122	16,267.616	54	2.463	1,191.839	71	245	1,332.187	39
Stanisławów	2.644	961.248	63	63	25.466	9,194.047	98	25.770	9,233.481	75	2.340	931.814	86	141	975.425	73
Starogard	276	215.929	49	49	4.402	3,125.401	04	3.893	2,706.671	76	785	634.658	77	77	676.820	02
Suwałki	555	162.298	90	90	6.656	1,937.700	73	6.793	1,951.834	28	418	148.165	35	45	160.025	47
Tarnopol	1.869	513.505	28	28	18.868	5,227.244	53	18.826	5,227.129	68	1.911	513.620	13	121	545.331	27
Tarnów	3.962	1,542.867	64	64	27.919	9,440.307	25	28.823	9,914.650	91	3.058	1,068.523	98	85	1,090.663	21
Tczew	376	364.944	87	87	4.548	2,831.745	15	4.080	2,743.048	94	644	453.641	08	25	471.989	90
Tomaszów Maz.	567	275.129	43	43	8.762	3,404.927	42	8.682	3,418.248	32	647	261.808	53	53	287.274	73
Toruń	2.136	1,545.003	33	33	21.251	14,255.217	10	20.356	13,725.035	77	3.031	2,075.189	66	93	2,140.513	83
Wejherowo	71	29.435	60	60	1.524	1,012.403	63	1.376	841.219	34	219	200.619	89	20	213.780	70
Wilno	5.856	2,937.315	83	83	48.761	21,122.526	58	50.636	22,263.934	68	3.981	1,795.907	73	238	1,901.550	83
Włocławek	2.688	1,543.579	16	16	28.381	11,972.288	71	28.730	12,387.228	30	2.339	1,128.639	57	67	1,156.420	46
Razem	138.425	90,704.026	67	67	1,451.058	798,988.444	07	1,443.021	787,890.990	42	146.462	96,801.480	32	5.892	99,929.707	08
Weksle w obcej walucie	—	—	—	—	59	881.132	55	26	163.418	19	33	717.714	36	—	717.714	36
Ogółem	138.425	90,704.026	67	67	1,451.117	799,869.576	62	1,443.047	788,054.408	61	146.495	97,519.194	68	5.892	100,647.421	44

WYKAZ OBROTÓW W ZASTĘPSTWACH

ODDZIAŁ Banku Polskiego, któremu Zastęp- stwo podlega	Zastępstwo	Zdyskontowane weksle własne Zastępstwa i po- dane za jego pośred- nictwem w przelozonym Oddziale			Zainkasowane w Zastęp- stwie weksle portfelowe Banku Polskiego			Zainkasowane w Zastępstwie dokumenty inkasowe Banku Polskiego (łącznie ze zwró- conemi niezainkasowanemi) (Komisowe inkaso)		
		sztuk	złotych		sztuk	złotych		sztuk	złotych	
Warszawa	Ciechanów	1.510	375.644	50	7.046	2,022.053	35	455	253.786	94
"	Łowicz	706	294.606	80	5.050	1,590.001	22	380	75.320	24
"	Płońsk	48	38.125	—	2.594	802.053	69	396	86.310	92
"	Żyrardów	224	191.435	45	2.711	927.131	04	335	59.689	52
Bielsko n Śl.	Cieszyn	785	840.195	11	4.595	3,165.777	45	390	147.331	53
"	Oświęcim	366	345.801	12	5.992	1,892.345	81	973	280.193	83
Brześć n/Bugiem	Baranowicze	—	—	—	7.400	2,306.060	85	430	122.844	59
"	Biała Podlaska	7	3.750	—	821	366.710	85	42	8.177	50
"	Kobryń	394	130.205	—	2.851	719.116	02	145	26.385	07
"	Kowel	395	129.519	54	7.210	2,014.042	76	376	101.327	29
"	Pińsk	55	122.000	—	7.791	2,115.538	40	556	164.615	38
Bydgoszcz	Nakło	5	6.500	—	402	173.666	96	80	27.348	93
Częstochowa	Wieluń	654	144.021	30	2.168	517.502	49	362	89.959	01
Drohobycz	Stryj	241	210.855	46	8.627	2,876.419	33	1.299	355.657	31
Grodno	Nowogródek	—	—	—	246	74.134	25	133	44.160	50
"	Slonim	—	—	—	2.158	548.970	20	284	58.932	93
"	Wolkowsk	—	—	—	4.999	1,454.537	26	448	105.605	39
Grudziądz	Świecie	224	210.909	—	541	322.759	27	41	18.873	78
Jasło	Krosno	2.539	1,438.104	84	1.492	662.699	94	344	88.711	31
Kalisz	Kolo	—	—	—	3.915	962.366	81	592	146.657	28
"	Konin	68	47.500	—	4.320	1,746.557	57	381	149.877	52
"	Sieradz	—	—	—	1.640	547.785	92	167	34.436	89
"	Zduńska Wola	—	—	—	716	204.473	37	170	33.663	37
Katowice	Pszczyna	—	—	—	475	310.937	11	82	32.912	19
Kielce	Jędrzejów	546	375.913	65	2.570	963.999	48	279	70.372	59
"	Olkusz	168	122.295	—	3.465	1,518.503	02	345	108.001	15
Kolomyja	Śniatyn	44	22.375	—	1.414	310.229	33	226	48.639	01
Kraków	Chrzanów	104	70.707	83	3.308	937.443	77	547	125.792	47
"	Wadowice	—	—	—	3.308	1,250.744	67	319	73.748	74
"	Zakopane	132	98.470	—	3.389	1,425.057	47	493	128.378	22
Królewska Huta	Tarnowskie Góry	74	94.559	67	631	620.748	65	82	30.822	20
Leszno	Kościan	81	48.386	59	421	231.337	66	37	13.979	28
"	Rawicz	240	72.775	26	571	268.648	54	100	29.661	75
Lidzbark	Brodnica	313	179.573	67	1.893	774.055	52	226	77.605	72
"	Mława	419	182.082	—	5.099	1,883.375	13	439	115.285	21
Lublin	Chelm	91	70.770	—	6.010	1,857.013	25	365	91.954	92
"	Zamość	211	132.414	20	11.030	4,839.255	59	938	350.787	30
Łomża	Ostrów Łomż.	146	96.831	36	2.937	936.788	34	348	70.489	72
Łódź	Łęczyca	273	276.386	—	3.628	1,824.294	04	527	135.744	39
"	Pabjanice	—	—	—	5.368	2,005.303	10	566	124.565	43
"	Zgierz	—	—	—	2.830	1,387.650	07	229	87.758	87
Łuck	Włodzimierz Wol.	45	29.180	—	4.163	1,231.255	99	498	128.011	22
Piotrków	Radomsk	2.715	1,595.247	12	11.555	5,202.862	67	475	153.423	01
Płock	Rypin	244	227.681	65	1.807	714.934	81	358	77.623	81
Poznań	Wągrowiec	65	77.935	—	922	476.013	—	60	27.004	26
Przemyśl	Sanok	—	—	—	5.446	1,566.236	26	742	174.531	69
Radom	Końskie	426	160.578	08	5.955	1,889.309	12	316	70.693	73
"	Ostrowiec	393	128.116	48	9.598	3,681.715	50	1.017	354.351	11
Równe	Dubno	57	10.000	—	2.663	593.856	67	269	45.942	93
"	Krzemieniec	42	21.455	—	4.065	1,163.937	58	467	146.490	16
Rzeszów	Tarnobrzeg	5	2.000	—	1.059	267.698	22	186	39.107	74
Sosnowiec	Dąbrowa Górnicza	—	—	—	1.803	494.243	14	257	48.484	68
"	Zawiercie	866	320.269	24	3.334	1,241.630	96	394	104.513	33
Stanisławów	Buczacz	349	100.681	—	3.164	887.322	81	415	117.187	49
Starogard	Chojnice	61	61.383	—	870	362.821	20	177	63.082	01
Tarnopol	Czortków	105	30.060	—	5.265	1,406.267	09	964	247.192	48
Tarnów	Mielec	328	78.424	30	2.606	726.426	24	356	59.839	03
Tczew	Kartuzy	92	44.950	—	241	118.695	16	47	18.712	51
Tomaszów Maz.	Rawa Maz.	102	84.813	—	758	364.826	15	138	32.662	67
Toruń	Chelmno	585	374.531	73	2.962	1,504.529	71	242	73.591	56
"	Wąbrzeźno	513	328.367	14	1.851	920.257	91	109	32.606	96
Wilno	Lida	138	37.634	21	3.357	1,169.837	93	181	57.971	85
Włocławek	Kutno	495	186.270	01	7.512	2,509.163	72	539	153.571	71
"	Lipno	75	58.594	—	541	369.842	46	162	42.360	73
		18.764	10,330.884	31	225.129	80,221.783	85	23.297	6,465.322	91

ZA ROK 1925.

OBRÓT OGÓLNY (suma trzech pierwszych rubryk)			Odsetki od zdy- skontowanych weksli własnych Zastępstwa, oraz podanych za jego pośred- nictwem		Dokumenty inkasowe Zastępstwa zainkasowane przez przełożony Oddział						Prowizja wypłacona Zastępstwu przez B-k Polski za komiso we inkaso (łącznie ze zwróconymi nie- zainkasowanymi do- kumentami)		OBRÓT ŻYROWY				
					bez prowizji			z prowizją					Wpłaty w Zast. na rachunki ży- rowe, prowadzo- ne w przeło- żonym Oddziale i w innych Od- działach B. P.		Wyплаты w Za- stępstwie z ra- chunków żyr., prowadzonych w przełożonym Oddziale		
sztuk	złotych		złotych		sztuk	złotych		sztuk	złotych		od szt.	złotych		złotych		złotych	
9.012	2,651.484	79	6.670	42	—	—	—	—	—	—	456	638	80	—	—	580.358	23
6.136	1,959.928	26	4.394	79	—	—	—	—	—	—	380	283	48	8.697	20	267.026	71
3.038	926.489	61	662	72	1	500	—	—	—	—	396	304	67	—	—	60.590	—
3.270	1,178.256	01	3.562	75	104	36.789	55	—	—	—	335	242	29	—	—	—	—
5.770	4,153.304	09	12.514	87	4	4.922	20	—	—	—	390	327	13	—	—	59.301	95
7.331	2,518.340	76	5.499	47	—	—	—	—	—	—	973	727	58	—	—	—	—
7.830	2,428.905	44	—	—	—	—	—	—	—	—	541	351	74	—	—	—	—
870	378.638	35	46	75	—	—	—	—	—	—	10	8	10	—	—	—	—
3.390	875.706	09	2.911	80	—	—	—	—	—	—	300	130	63	—	—	—	—
7.981	2,244.889	59	1.245	60	—	—	—	—	—	—	486	267	—	—	—	—	—
8.402	2,402.153	78	1.462	08	—	—	—	—	—	—	653	519	11	—	—	—	—
487	207.515	89	148	72	—	—	—	4	5.113	50	80	63	30	1.625	—	18.314	07
3.184	751.482	80	1.886	06	3	1.050	—	—	—	—	509	404	05	—	—	—	—
10.167	3,442.932	10	4.911	75	53	10.551	80	—	—	—	1.299	1.055	29	1,434.787	67	7.500	—
379	118.294	75	—	—	—	—	—	—	—	—	183	129	62	—	—	—	—
2.442	607.903	13	—	—	8	9.200	—	—	—	—	284	188	07	159	30	159	30
5.447	1,560.142	65	—	—	2	700	—	—	—	—	730	393	80	51.328	13	39.540	—
806	552.542	05	4.521	63	106	36.070	64	—	—	—	41	42	42	—	—	—	—
4.375	2,189.516	09	26.605	97	35	52.037	49	—	—	—	344	521	69	—	—	—	—
4.507	1,109.024	09	—	—	2	120	—	—	—	—	714	462	10	26.890	—	19.890	—
4.769	1,943.935	14	729	36	—	—	—	—	—	—	489	360	78	267.395	75	253.428	09
1.807	582.222	81	—	—	5	1.530	—	—	—	—	166	136	90	7.507	49	7.502	52
886	238.136	74	—	—	78	10.800	—	55	5.583	05	170	125	93	299	—	9	—
557	343.849	30	—	—	—	—	—	—	—	—	82	83	13	—	—	—	—
3.395	1,410.285	72	2.909	85	47	10.431	86	11	3.172	80	279	220	29	704.407	90	90.911	54
3.978	1,748.799	17	2.402	35	632	145.798	64	—	—	—	345	309	62	497.729	43	18.200	—
1.684	381.243	34	555	75	1	3.421	26	—	—	—	226	162	04	291.943	30	34.560	—
3.959	1,133.944	07	1.207	46	—	—	—	17	8.899	80	538	406	62	—	—	—	—
3.627	1,324.493	41	—	—	32	12.081	08	36	14.060	68	310	233	85	—	—	—	—
4.014	1,651.905	69	2.046	02	—	—	—	3	7.000	—	482	368	86	—	—	—	—
787	746.130	52	1.284	08	25	12.898	30	—	—	—	82	70	84	—	—	—	—
539	293.703	53	1.170	64	—	—	—	—	—	—	37	37	56	—	—	—	—
911	371.085	55	1.270	56	—	—	—	—	—	—	39	31	95	—	—	—	—
2.432	1,031.244	91	4.631	01	—	—	—	—	—	—	226	185	70	—	—	—	—
5.957	2,180.742	34	3.600	37	11	2.604	75	—	—	—	439	342	96	—	—	—	—
6.466	2,019.738	17	2.014	42	—	—	—	—	—	—	354	323	77	37.986	80	35.742	12
12.179	5,322.457	09	2.032	63	94	24.018	72	—	—	—	1.642	977	71	824.149	99	614.430	—
3.431	1,104.109	42	1.682	99	83	45.147	03	—	—	—	598	312	75	—	—	—	—
4.428	2,236.424	43	3.283	41	5	3.671	—	—	—	—	383	307	02	—	—	—	—
5.934	2,129.868	53	—	—	103	21.853	68	8	1.571	84	420	322	66	—	—	—	—
3.059	1,475.408	94	—	—	97	35.181	14	6	996	—	182	179	20	—	—	—	—
4.706	1,388.447	21	575	48	—	—	—	—	—	—	498	392	07	10.992	51	—	—
14.745	6,951.532	80	14.020	56	6	3.269	42	31	102.760	35	1.365	555	50	191.523	94	2,082.718	16
2.409	1,020.240	27	4.718	84	—	—	—	—	—	—	358	312	60	37.000	—	—	—
1.047	580.952	26	1.913	14	15	10.315	—	15	6.010	—	47	41	92	—	—	—	—
6.188	1,740.767	95	—	—	3	1.000	—	—	—	—	742	563	81	214.711	67	—	—
6.697	2,120.580	93	1.970	36	6	791	50	—	—	—	316	239	78	39.278	05	870.698	88
11.008	4,164.183	09	1.120	53	56	33.199	54	4	1.390	—	1.017	967	55	39.030	05	1,069.787	39
2.989	649.799	60	214	16	—	—	—	—	—	—	258	188	91	7.469	91	7.273	—
4.574	1,331.882	74	209	88	—	—	—	—	—	—	467	391	16	15.100	54	1.425	—
1.250	308.805	96	52	25	—	—	—	—	—	—	186	140	60	—	—	—	—
2.060	542.727	82	—	—	3	416	40	—	—	—	257	189	42	—	—	239.579	50
4.594	1,666.413	53	5.516	95	15	5.290	—	—	—	—	394	321	98	—	—	42.784	17
3.928	1,105.191	30	1.435	19	9	3.572	72	—	—	—	625	356	76	—	—	—	—
1.108	487.286	21	1.144	77	—	—	—	—	—	—	68	61	19	156.987	77	113.511	54
6.334	1,683.519	57	718	05	—	—	—	1	5'6	50	1.282	789	76	40.140	81	600	—
3.290	864.689	57	1.626	32	79	43.178	36	12	2.081	95	356	253	12	—	—	—	—
380	182.357	67	967	96	—	—	—	—	—	—	47	42	21	—	—	—	—
998	482.301	82	1.535	12	10	2.825	—	—	—	—	138	112	20	—	—	2.800	—
3.789	1,952.653	—	6.609	93	99	44.249	02	—	—	—	242	179	67	267.373	—	66.296	35
2.473	1,281.232	01	7.106	25	15	8.531	—	—	—	—	109	87	47	—	—	84.031	12
3.676	1,265.443	99	242	06	—	—	—	—	—	—	177	160	12	267.810	04	13.490	55
8.546	2,849.005	44	2.759	76	—	—	—	—	—	—	963	852	89	—	—	43.725	—
778	470.797	19	749	10	64	37.161	75	—	—	—	162	138	77	—	—	—	—
267.190	97,017.991	07	163.122	94	1.911	675.178	85	203	159.156	47	26.667	19.900	47	5,442.325	25	6,746.184	19

Stabilizacja franka belgijskiego.

W okresie powojennym frank belgijski wykazywał stale tendencję zniżkową. Jakkolwiek po każdym silniejszym spadku następowała reakcja, to jednak punkt kulminacyjny reakcji był zawsze niższy od punktu wyjścia — tak, że w ciągu kilku lat frank stracił znaczną część swojej przedwojennej wartości.

Przyczyną tego spadku waluty belgijskiej jest powojenna inflacja. Dla wycofania marek niemieckich, będących w obiegu, rząd belgijski oprócz wypuszczenia w tym celu specjalnej pożyczki, t. zw. „*Emprunt de Restauration monétaire*“, był zmuszony skorzystać z kredytu w Banku Narodowym (*Banque Nationale*) w wysokości 5,8 miliardów fr. Do tej sumy zadłużenia państwa w Banku dodać jeszcze należy 480 milionów, wypłaconych przez Bank okupantom tytułem kontrybucji wojennej.

Nawet gdyby Belgja nie była zrujnowana przez wojnę i zmuszona odbudowywać swój przemysł przez importowanie z zagranicy niezbędnych maszyn — sam fakt powiększenia obiegu o 6.280 milj. fr. w formie banknotów Banku Narodowego musiałby wywołać deprecjację franka belgijskiego.

Jakkolwiek przyczyniły się do tej deprecjacji franka różne czynniki, jak ogólne powojenne zubożenie ludności i nadmierny import niezbędny dla odbudowy kraju — to jednak najważniejszą rolę odegrały w tej sprawie niedomagania systemu pieniężnego. Charakterystycznym jest fakt, że ogólnoswiatowa reakcja przeciw wielkiej wyższości cen w roku 1920 — 1921 wywołała w Belgji tylko efekt krótkotrwały — tendencja zwykła wskaźnika cen utrzymała się aż do dzisiejszego dnia.

Zdając sobie sprawę z niebezpieczeństwa, jakie zagraża życiu gospodarczemu z powodu niestabilizowanej waluty, Bank Narodowy od czasu zawarcia pokoju domagał się od rządu, aby ten prowadził energiczną politykę deflacyjną, mającą na celu przywrócenie frankowi jego przedwojennej wartości. Gdy jednak się okazało, że czynniki gospodarcze nie sprzyjają całkowitemu wykonaniu tego planu, jedynym racjonalnym stanowiskiem było dążenie do zatrzymania deprecjacji za wszelką cenę i do stabilizacji franka choćby i na niskim poziomie. To zaś dałoby się osiągnąć tylko przez unormowanie obiegu pieniężnego, przez zrównoważenie budżetu i uregulowanie kwestji odszkodowań i długów zagranicznych.

Aby umożliwić Bankowi wycofanie nadmiaru banknotów, będących w obiegu, państwo winno było umorzyć swe zobowiązania względem Banku. Rząd belgijski jednak nie wykazał należytej energii w tym kierunku i spłaty z tego tytułu nie przekroczyły nieproporcjonalnie małej sumy 600 milj. fr.

Z każdym więc rokiem frank belgijski tracił na swojej wartości, i dopiero obecny rząd, natychmiast po podpisaniu umowy waszyngtońskiej, oznajmił, że ma zamiar przeprowadzić gruntowną reformę monetarną. Jako pierwszy krok realny zapowiedzianych reform uważać należy przedłożenie projektów odnośnych ustaw parlamentowi w dniu 10 listopada 1925 roku.

Za najbardziej anormalny objaw obecnego systemu monetarnego belgijskiego uważać należy nadużywanie kredytu przez państwo w Banku Emisyjnym. Gdy cały obieg pieniężny wynosi około 7,6 miliardów fr., ilość banknotów wypuszczonych na rachunek Skarbu Państwa z tytułu jego kredytu w tym banku — wynosi 5.680 milionów fr., czyli prawie trzy czwarte całego obiegu.

Pierwszym więc warunkiem stabilizacji franka jest uniezależnienie go od finansów państwowych. Środkiem prowadzącym do tego, według programu rządowego, jest przedewszystkiem umorzenie zobowiązań Państwa względem banku drogą spłaty natychmiastowej 4 milj. fr., tak, aby dług Skarbu w Banku wynosił tylko 1.680 milj. fr. Przy pozostawieniu dotychczasowego obiegu dług ten wynosiłby tylko $\frac{1}{3}$ całkowitego obiegu, tak, że banknoty Banku Narodowego miałyby pokrycie w postaci złota, dewiz i papierów handlowych w wysokości $\frac{4}{5}$ obiegu.

Dla stopniowego umorzenia powyższego długu użyta byłaby corocznie część zysków Banku Narodowego, przypadająca Państwu z tytułu jego udziału w kapitale zakładowym. Obliczając ten dochód na 60 milionów franków rocznie, dług państwowy spłacony byłby przed upływem 30 lat.

Największą trudność przedstawiała sprawa dostarczenia 4 miliardów do natychmiastowego wypłacenia Bankowi. Trudność tę postanowiono usunąć drogą starań o zagraniczną pożyczkę w złocie, które miało służyć jako pokrycie dla banknotów. Pierwsze kroki poczynione w tym celu na zagranicznym rynku pieniężnym nie dały pomyślnych rezultatów. Grupy finansowe angielskie i amerykańskie, do których się zwrócono, oświadczyły, że nie mogą brać pod uwagę uczynionej im propozycji, dopóki nie nastąpi przywrócenie całkowitej i zapewnionej na dłuższy czas równowagi budżetowej. Wskutek tego Rząd został zmuszony do zrównoważenia budżetu za wszelką cenę przez podniesienie podatków o 500

milj. fr. i przez przeprowadzenie koniecznych oszczędności. Te ustępstwa ze strony Rządu belgijskiego nie omieszkaly wydać pomyślnych rezultatów. Według komunikatu rządowego, ogłoszonego w prasie po powrocie ministra finansów i prezesa Banku Narodowego ze Stanów Zjednoczonych — Rząd belgijski uzyskał pożyczkę w wysokości 100 milj. dolarów w bankach prywatnych. Oprócz tego Federal Reserve Bank, Bank Angielski i niektóre inne europejskie banki emisyjne w państwach, w których waluta oparta jest na złocie zobowiązały się do przejmowania części portfela wekslowego Banku Narodowego, co pozwoli Bankowi na zwiększenie swego zapasu dewiz.

Aby określić ostatecznie wysokość pożyczki zagranicznej, należało ustalić kurs wymiany banknotów. Rząd powstrzymał się tymczasem od dokładnego określenia kursu, aby nie wywoływać spekulacji, oznajmiając, że dążeniem jego jest stabilizować, t. j. skryształizować sytuację finansową w punkcie, do jakiego doszła, bez żadnych zmian ani też sztucznej presji ze strony rządu. Można jednak twierdzić, że kurs stabilizacji prawdopodobnie będzie nieco niższy, niż obecny kurs wymiany franka, co by wynosiło mniej więcej 100 fr. za 1 funt szt. W stosunku więc do przedwojennej wartości wskaźnik stabilizacji będzie się wyrażał okrągłą cyfrą 4.

Powszechnie uważa się, że w czasach normalnych pokrycie banknotów w złocie w wysokości 30 — 40% jest wystarczające. W tym jednak wypadku dla uniknięcia wszelkiego ryzyka zdecydowano się zwiększyć pokrycie do 60 — 65% i postanowiono, że pożyczka 150 milj. dol., co przedstawia przy obecnym kursie równowartość 3 milj. fr., będzie dostateczna. Suma ta przekazana zostanie Bankowi na rachunek długu państwowego. Wobec tego, że nowa ustawa upoważnia Bank do przerachowania (revaluation) swego zapasu monet złotych według kursu stabilizacyjnego (zapas monety brzęczącej wynosi obecnie 380 milj., co pomnożone przez 4 równa się 1.520 milj. fr.), na czem Bank zyska około miljarda — dług państwowy względem Banku, tak jak to było projektowane zostanie w znacznej części umorzony.

Cechą charakterystyczną tej reformy jest, że przeprowadza ona prostą stabilizację, a nie legalną dewaluację franka. Rząd nie chciał się bowiem wyzbyć nadziei, że frank belgijski jeszcze się podniesie. Wszelka natomiast deprecjacja dalsza franka jest uniemożliwiona. Drugim ważnym punktem tej reformy, który należy sprecyzować jest, że przewiduje się pewien okres przejściowy, w którym Bank Narodowy będzie miał prawo wymieniać banknoty podług własnego uznania na złoto, lub na czek, płatne zagranicą w złocie. Tak długo jak to zobowiązanie się do wymiany banknotów na złoto lub czek, płatne w złocie będzie wypełniane, pojęcie franka belgijskiego będzie ściśle związane ze złotem, co nie wyklucza pewnych wahań, zamkniętych w ścisłych granicach, analogicznych do t. zw. „Gold points” normalnego systemu pieniężnego, opartego na złocie. Kurs stabilizacji będzie się zatem zamykał w pewnych granicach n. p. 99.50-100.50, t. zn. za zaofiarowane 100.50 fr. Bank będzie płacić 1 funt szt. — za zaofiarowany 1 funt szt. — 99.50 franków. Niewątpliwie po pewnym czasie zapas złota i dewiz będzie znowu unieruchomiony, aby zabezpieczyć system monetarny od niespodzianek i ryzyka. Ten przejściowy okres wymiany banknotów na złoto, ew. na czek, płatne w złocie, ma na celu zmniejszenie kosztów reformy walutowej. Złoto, spoczywające w skarbcach Banku, jest zupełnie nieprodukcyjne. Natomiast, gdy jest uruchomione, może przynieść zysk, jak uczy doświadczenie, od 3 — 4% rocznie. Jeśli przyjmiemy, że pożyczka zagraniczna będzie oprocentowana 7 — 7,5% rocznie, to dzięki wyżej wymienionym dochodom, ciężar ten zmniejszony zostanie do połowy. Ponieważ Państwo ponosi koszty reformy finansowej, Bank Narodowy, który będzie rozporządzał pożyczką zagraniczną, zobowiązał się przekazywać na rachunek Rządu wszelkie pochodzące z tego źródła, jakoteż dochody z obrotów dewizowych.

Powyższa reforma oparta będzie na monometalizmie, wobec czego Bank Narodowy zobowiązał się sprzedać po cenie rynkowej swój zapas srebra i za uzyskane z tego fundusze zakupić złoto w sztabach.

Wyżej wspomniane projekty Rządu belgijskiego mogą być przeprowadzone tylko kosztem znacznych ofiar ze strony Banku Narodowego. Konwencją z roku 1919 zostało postanowione, że Bank jest uwolniony od obowiązku wymiany banknotów na złoto, póki Państwo nie umorzy całkowicie swego długu względem Banku. Projekt rządowy jak wspomniano wyżej, przewiduje pozostawienie długu w wysokości 1,600 milj. fr., jednocześnie zobowiązując Bank do wymiany banknotów na złoto. Podobnie rzecz się ma z podziałem dochodów Banku, które w $\frac{3}{4}$ przypaść mają rządowi. Jakkolwiek kapitał zakładowy powiększony jest z 50 do 200 milj. fr. to w rzeczywistości w stosunku do dolara kapitał ten nie uległ zmianie, a został tylko przystosowany do nowej wartości franka.

Można już teraz przewidzieć, jakie będą prawdopodobne skutki tej reformy. Różnica pomiędzy wartością nabywczą franka wewnątrz i zewnątrz kraju po pewnym czasie zniknie — wskutek czego przestanie istnieć i sztuczna premia wywozowa, co pociągnie za sobą bankructwo wielu zakładów przemysłowych, nie posiadających zdrowych podstaw — a więc z punktu widzenia ogólnego dobrobytu — fakt raczej pomyślny. Można więc będzie nazwać ten okres przejściowy kryzysem zdrowia. Przechodząc do innych skutków reformy, to jej wpływ na ukształtowanie się cen wewnątrz kraju będzie nieznaczny, ponieważ kurs stabilizacyjny określony będzie właśnie na podstawie wewnętrznej siły nabywczej franka. W porównaniu do stosunków przedwojennych złoto potaniało o połowę, gdyż w krajach o walucie złotej wskaźnik cen wynosi 150. Jeśli uwzględnimy tę deprecjację złota, to poziom cen przy wskaźniku stabilizacji, wyrażonym okrągłą cyfrą 4, byłby $100 \times 4 \times 150 = 600$. Obecny wskaźnik 535 musiałby się więc nieco podnieść aż do 600. Lecz, prawdopodobnie, inne czynniki, działające w kierunku odwrotnym, sparaliżowałyby tę tendencję zwykłą. Przeciętny poziom życia w Belgji, w porównaniu do innych krajów, jest stosunkowo niski: artykuły pierwszej potrzeby były zawsze tańsze, niż gdzieindziej, a oszczędność obywateli większa. Wreszcie przypływ nowych kapitałów wskutek stabilizacji ożywi produkcję i zwiększy ogólną zamożność — prawdopodobnie więc jest, że wskaźnik cen podniesie się mniej, niżby to z prostych teoretycznych rozważań wynikało.

Spółeczeństwo belgijskie przyjęło projekt rządowych reform naogół przychylnie. Najpoważniejszym zarzutem, jaki można uczynić projektowanej reformie finansowej jest to, że powodzenie jej zależy jeszcze od bilansu płatniczego, który jak dotąd był bierny. Przy bliższem wejrzeniu jednak w tę sprawę okaże się, że saldo ujemne bilansu handlowego nie jest wielkie (w każdym razie mniejsze, niż w okresie przedwojennym), a główną rolę odgrywają tu pozycję niewidoczne bilansu płatniczego t. zw. „invisibles” — pomimo bowiem wrzeli obostrzeń nie udaje się przeszkodzić ucieczce kapitałów z kraju o zdeprecjonowanej walucie. A więc przyczyną biernego bilansu płatniczego jest zdeprecjonowana waluta. Z chwilą jednak, gdy nastąpi stabilizacja waluty usunięta zostanie i przyczyna deficytu w bilansie płatniczym.

W końcu należy dodać, że powyższa reforma w niczem nie narusza prawnej definicji franka, a więc nie pozostaje w sprzeczności z monetarną unją łacińską, która od czasu wojny przestała de facto istnieć.

Obieg pieniężny, kredyt dyskontowy i pokrycie kruszcowe biletów Banku Polskiego.

(W milionach złotych).

DATA	Ogółem środków obiegowych ¹⁾	Środki obiegowe w złotych					Marki pol. przeliczone na złote	Portfel wekslowy i pożyczki	Pokrycie kruszc: złoto i dewizy	Stosunek % pokr. kruszc. biletów B. P. ⁴⁾
		Ogółem ²⁾	Bilety B. P.	Srebro ³⁾	Bilon ³⁾	Bilety zdawk. ³⁾				
31. I. 1925.	694,3	692,5	553,2	9,5	35,8	94,0	1,7	293,9	337,7	60,33
28. II. „	737,1	735,3	549,6	17,4	49,4	119,0	1,7	314,7	304,8	55,45
31. III. „	754,8	753,1	563,2	30,0	56,3	103,6	1,7	332,1	366,4	65,06
30. IV. „	752,5	750,8	567,1	40,0	51,9	91,6	1,6	321,9	322,2	56,80
31. V. „	766,2	764,6	557,0	57,3	52,6	97,6	1,6	324,8	285,1	51,19
30. VI. „	747,2	—	503,2	83,4	52,6	107,9	—	334,8	235,0	46,68
31. VII. „	746,3	—	461,6	86,5	63,6	134,5	—	343,3	194,1	42,06
31. VIII. „	745,7	—	439,5	87,5	55,1	163,5	—	311,1	172,1	40,67
30. IX. „	739,7	—	396,5	89,0	62,8	191,3	—	313,3	169,4	45,76
31. X. „	761,5	—	382,4	90,7	61,8	226,4	—	332,0	140,8	40,66
30. XI. „	745,0	—	361,8	89,3	58,9	235,0	—	313,6	115,8	36,24
31. XII. „	815,0	—	381,4	90,0	61,8	281,8	—	325,6	130,8	37,96

¹⁾ Łącznie z resztą marek.

²⁾ Różnice wynikają z zaokrągleń.

³⁾ Powyższe cyfry obejmują również pozostałości w kasach skarbowych.

⁴⁾ Od lipca celem obliczenia pokrycia należy od obiegu potrącić zaliczki reportowe.

WPŁYWY Z DANIN PUBLICZNYCH I MONOPOLÓW W 1925 R.

Zestawienie wpływów faktycznych z danin publicznych i monopolów za I półrocze oraz za 12 miesięcy 1925 r. w porównaniu z całorocznym preliminarzem przedstawia poniższa tabelka:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Prelimino- wano na cały rok 1925	Wpływy w I półr.	w %	Wpływy za 12 mies.	W %
Daniny publiczne i monopole razem	1,466.051	662.646	45,2%	1,333.083	90,9%
Daniny publiczne, w tem:	803.635	453.147	56,4%	879.226	109,4%
Podatki bezpośrednie bez majątkowego	335.085	167.839	50,1%	364.448	108,8%
Podatki pośrednie	98.550	53.501	54,4%	115.704	117,4%
Cła	270.000	174.737	64,7%	285.323	105,7%
Opłaty stemplowe	100.000	57.070	57,1%	113.751	113,8%
Monopole	362.416	174.302	48,1%	392.410	108,3%
Podatek majątkowy	300.000	35.197	11,7%	61.447	20,5%

Wpływy z danin publicznych i monopolów w porównaniu z całą sumą preliminowaną nie dopisały o 9,1%. Niedobór ten został wywołany przez podatek majątkowy, którego wpływy wyniosły zaledwie piątą część sumy preliminowanej. Wpływy z innych źródeł, poza podatkiem majątkowym, przewyższyły preliminarz. Najlepsze wyniki dały podatki pośrednie (117,4%) i opłaty stemplowe (113,8%).

Porównanie wpływów w pierwszym półroczu z wpływami za cały rok nie wykazuje, aby w drugim półroczu nastąpiło pogorszenie. Zmniejszyły się tylko wpływy z cła, co należy uważać raczej za objaw dodatni poprawy bilansu handlowego.

Izby Rozrachunkowe.

Suma przedstawionych dowodów (w tysiącach złotych)

w 1925 r.

D a t a	OGÓŁEM	Warszawa	Lwów	Poznań
W styczniu	95.605	57.610	22.655	15.340
„ lutym	96.247	68.698	18.983	8.566
„ marcu	139.787	108.809	21.543	9.435
„ kwietniu	143.325	101.160	23.690	18.469
„ maju	132.097	96.232	24.255	11.610
„ czerwcu	128.908	87.989	27.378	13.541
„ lipcu	197.986	144.604	28.905	24.477
„ sierpniu	177.635	154.434	12.276	10.925
„ wrześniu	158.134	128.085	16.169	13.880
„ październiku	124.631	94.262	15.173	15.196
„ listopadzie	105.693	91.497	6.829	7.367
„ grudniu	92.116	67.458	20.303	4.355

Zestawienie ogólne.

*) Obroty obliczane po przeciętnym kursie każdego dnia.

SZCZEGÓŁOWE ZESTAWIENIE RODZAJÓW TRANZAKCJI W ODSETKACH.

18